

**Regvlarvm Vtrivsque Ivris Cvm Ampliationibvs Ac
Limitationibvs**

Dueñas, Pedro

Venetiis, 1566

Regvla CCCXXXV.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63213](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63213)

REGVLA CCCXXXIII.

FIDEIVSSORES habent beneficium diui Adriani. Hæc regulam probat tex. in §. si plures. Insti. de fideiuf. & in l. inter fideiussores. & in l. si plures ff. de fideiufso. & in l. fina. C. de confi. po. cu. De iure regio probatur in l. iiii. titu. xviii. lib. 3. for. & in l. x. tit. 12. par. 7. Circa quam regulam vltra doct. in supra dictis locis, vñ de Ant. Nicellum in concord. glosarum, concordãtia xix. nu. 177. Marc. Man. in li. ix. obseruationum obseruatione lxxxv. & in apophthematate lxxxviii. in apophthematis. nouis Hippol. in rubrica ff. de fideiufor. numero 27. 28. & 34. Purpuratum in l. si credi totes. nume. 3. C. de pacti.

Hanc regu. cum quinque limitationib. ponit gl. in d. §. si plures. in verbo. patres. insti. fideiuf. quas limitationes gl. ponit Nico. Bel lon. in d. §. si plures nu. 9. cum alius, vbi addit alienam & sextam limitationem, & ampliori stylo eas prosecutus est.

REGVLA CCCXXXV.

FIDEIVSOR regulariter ante principalem conveniri non potest. Hanc regulam probat tex. in Authen. præsentate C. de fideiuf. & in Auth. de fideiuf. in §. si quis igitur, et in §. non solū colla. in Auth. hoc si debitor. C. de pign. De iure regio tex. in l. ix. tit. 12. par. 7. & l. 19. styh. Circa quam regulam vltra Bar. & doct. in supra dictis locis, vide Abb. & doct. in c. peruenit. de fideiufso. Iaf. in §. idem si quis, el. 1. nu. 67. Insti. de actio. Steph. Aufre. in addi. ad deci. Capelle Tolosane, cxcvi. Barb. in l. stipulationū. la 2. in §. factis acceptio. col. 4. verli. item glo. ff. de verb. obliga. Claudi. de Seyfell. in l. decem nu. 4. ff. de verb. oblig. Petr. de Vnzola in practica ante notariatus, in Rub. de beneficio competenti fideiuforibus. Io. Oldendo. in tracta. de iure singulari, in rub. de priuilegiis fideiufso. Benedi. de Plumbi. in tract. de discussionibus, nu. 4. Petr. de Ravana in suo Alphabeto aureo in verbo, fideiufor. fo. 42. Curt. Seno. in confi. 6. nu. 3. Hiero. Gratum in confi. 87. num. 23. vol. 1. & in confi. lxxiiij. nu. 43. vol. 2. Vitalem de Cambanis. in tract. clausula. num. in clausula. si. Hippol. in repe. rub. ff. de fideiuf. nu. 7. cum aliis & in sing. 2. & sing. ccxx. Pau. Pari. in confi. xlvii. num. 5. lib. j. & in confi. ex eod. vol. Carellia. Cottam in Memorialibus iuris in verbo, fideiufor. Corn. in confi. cvi. nu. 7. volu. 1. Fel. in c. accepimus, nu. me. 5. verli. adde quod notat Bar. de si. instru. Tiraq. in tracta. iuris constit. in 1. par. nu. 53. Bar. & ceteri doct. in l. si ego ff. si cert. pet. Bald. & Ioann. de Platea. in l. j. C. de conuen. fisci debitorib. lib. 8. Anto. Rub. in repe. l. non solum. §. morte nu. 507. cum aliis. ff. de

D. Petri Duen.

novi operis. Nicolaum Boerium in decisione cef. Guido. Papam in
decifio. 94. & in decifio. 570.

Hanc regulam cum duodecim limitationibus ponit Socii in reg.
134. vltra quem amplia & limita fequentibus modis.

- 1 Amplia primo in tantū, procedere vt in excufione que fit co-
tra principalem vt deueniatur contra fideiuffores, citari debent
fi fideiuffores. Ita tenet Bart. in l. decem ff. de verb. obli. nu. 4. qui
fequuntur ibi doct. & in l. nam ita Diuus ff. de adoptio. & in l. in
quocumq; in §. vbi decretum ff. de officio procon. Ale. in l. de vno
quoq; in fi. & ibi Hippoly. nu. 73. ff. de re iudi. & licet Barto. ibi te-
neat quod fufficiat generalis citatio, tamen in hoc contrarium te-
net Bal. Ange. & Pau. Caf. per ea que habentur in l. de vnoquoq;
ff. de re iudi. & in l. nam ita Diuus ff. de adoptio. quia vbi agitur de
preiudicio certe perfone, illa nominatim citanda est. Alex. in con-
fil. 86. nu. 3. & in confi. clvi. nu. 4. vo. 2. & iftam esse veriffimā opi-
nionem expriffe Claud. de Seyffel. in d. l. decē nu. 16. de verb. obli.
Iaf. in d. §. vbi decretum nu. 36.
- 2 Amplia fecundo, procedere in fideiuffore indemnitatis: nam fi
fideiuffor indemnitatis et fi renuntiet beneficio de fideiufforibus, po-
teft perire prius excuri principalem. Ita exprefse tenet Bar. in l. in
nu. 2. C. de conuenien. fidei debitoribus lib. x. quem fequitur ibi Alex.
xan. in additionib. vbi ad hoc allegat quam plures doct. idem tenet
tenet idem Alexan. in confi. xxix. num. 34. volu. 7. Eandem opinio-
nem Ang. & idem Alex. & docto. præcipue Currius Iun. nu. 4. in l. in
fi ego ff. fi. cert. petat. Anto. Rubeus in repe. non folum §. morte. nu.
580. ff. de noui ope. numia. Chaffan. in confuetu. Burgun. in tit. (Des
cenes.) Rub. xi §. 6. fo. 62. col. 3. nu. 26. Corne. in confi. cix. nu. 7.
vol. 1. Catellia. Cotta in Memorialib. in verb. fideiuffor. Hippolyan
repe. rub. numero 2. ff. de fideiuffo.
- 3 Amplia tertio, procedere in fideiuffore de iudicato foluendo: nam
fi conueniatur & petatur executio contra eum fententiæ late con-
tra debitorem principalem, poterit opponere beneficium excufio-
nis, dicendo quod primo debeat excuri debitor principalis Per il-
lum tex. in l. finali. C. de vforis rei iudica. quem fequitur Iaco. de Su-
Georg. in l. fideiuffo. in §. fi quis his, nu. 6. & in §. in fideiuffore, nu.
me. 3. ff. qui fatifd. cogan. & in l. & post rem. in §. fideiuffor. in 2. le-
ctu. nu. 4. ff. de tranfact.
- 4 Amplia quarto, habere locum in fideiuffore de iudicio fiti. Vt
dixi fupra in regula 331.
- 5 Amplia quinto etiam fi creditor habeat pignus, nam prius debet
vendi pignus quam fideiuffor conueniatur, licet glo. contrarium te-
neat in Auth. de fideiufforibus, in §. fi quis igitur, in verbo, fummam
colla. vbi dicit, quod creditor poteft agere contra fideiuffore, nō
obftante qd habeat pignus. Quam gl. fequitur Dinus. quando in con-
tinentia & de facili vendi non poteft, alias dicit quod prius debet
vendi. fequitur etiam Bal. in l. inter eos §. c. creditor, ff. de fideiuf. Ag-
cha

cha. in d. c. peruenit. eo. ti. Cin. in d. Authen. presente. Sed contra istam glo. tenet expresse Card. in d. c. peruenit. de fideiusor. per tex. in d. auth. presente. & in corpore vnde sumitur, vbi non potest deueniri ad fideiussorem quando debitor est presens nisi prius discussis bonis debitoris. & sic dicit q. indistincte debet vendi pignus, & si non reperiat emptor, debet pignus estimari & adjudicari credito- ri in solutum iuxta estimationem faciendam arbitrio iudicis per tex. in l. fina. cap. de iure domini impetrando. Quam opin. Card. dicit ibi Imo. veriozem esse. Eandem opi. tenet Viralis de Cam- bonis in tract. clausularum. clausula finali numero 2. in fi. Barba. in c. perueni. nume. 9.

1 Limita primo hanc regulam non habere locum, quandocunque principalis celsit bonis. Ita tenet Raph. Cuma. in l. decem. ff. de ver- bo. obli. hoc etiam tenet Cin. licet ipsum non alleget, in auth. hoc si debitor. C. de pig. Stepha. Aufred. in additio. ad decisiones Ca- pelle Tholosane. decis. 196. & expresse Claud. de Seyfel. in d. l. de- cem. nu. 10. ff. de verb. obli.

2 Secundo limita, non procedere in debitore speciei: vt si aliquis deberet per librum in specie, & illum alienaret in fraudem credi- torum, nam possit creditor agere ad reuocandum contra eum in quem alienauit, nulla penitus excusione facta, quia quod debetur est spe- cies, & in ipsa non est opus excusione. Hoc fuit notabile dictum Bal. in rub. nu. 2. C. de reuo. his que in fraud. cred. alienata sunt. q. dictum sequitur Ias. vbi dicit alibi scriptum de iure non reperiri, in s. item si quis, el. j. nu. 76. Instit. de actio.

3 Limita tertio, in Campsoribus & mercatoribus, nam in curia eo- rum debet procedi & iudicari de bona equitate non inspectis iuris- quibus. Ita probat textus, & ibi glos. & Angelus de Peruffo in authent. de fideiussoribus. in s. finali collatio. prima, & ita in propriis terminis tenet Bartol. in l. frustra C. de non numerat. pecu- niis vbi dicit rationem huius esse propter publicam fidem quam homi- nes habent in promissione campforum. Quam opinionem tenet Bald. in l. finali. C. ad. legem falcid. Decius in l. finali. nume- ro 21. ff. si certum petatur. Additionator Abb. in cap. peruenit. in ad- ditione magna, versu. tu dicas. & fideiussor. Iason. in s. item si quis in primo numero 86. Instit. de actio. Hippolyt. in repeti. rubr. ff. de fideiussor. numero 8. & ccc. lxxviii. Francisc. Curtius Senior in consil. numero 1. Stephanus Aufredus in additio. ad decisiones Ca- pelle Tholosane cxcvi. facit quod dixi supra in regul. clx. in ix. limitatione. & ita seruari tenet Boerius in decisione. ccxxi. nu. 15. Guido Papa in consil. 103. nu. 2.

4 Quarto limita non procedere de iure canonico, quia de iure ca- nonico non est curandum de apicibus iuris ciuili, vt est glo. in. c. cum dilecti. in verbo. subtilite. ad. fi. de iudi. Quam limitatio. ponit Ias. vbi firmat nunquam in scriptis meminisse se legisse, in d. s. ite si quis, el. 1. nu. 78. Instit. de actio. vbi dicit, quod si supra dicta li- mitatio

vid. 10a. m. i. m. tell. in pract. fideiussoria. part. 2. q. w. n. 2. pag. 101.

D. Petri Duen.

limitatio vera esset, est multū notanda & signanda, attamen ipse non
audet eam affirmare. De qua limitatione Iaf. facit mentionem Hi-
ron. Gratus. in cōsi. lxxxvii. nu. 25. vo. j. Sed cōtra hanc limitatio-
videtur tex. in c. peruenit. & ibi glo. j. de fideiussor.

- 5 Quinto limita, quādo cūq; fideiussor intercedit animo nouā
nam tunc nō habet beneficium executionis. Gl. est notabilis in
then. de fideiussor. in §. si quis igitur. in verbo. fideiussorem, colla.
& ita expresse tenet Bal. in l. antique, in §. j. C. ad Velleia. et in l. in
personā in §. j. ff. de pact. Alex. in cōsi. 29. nu. 34. li. 7. Steph. Aul.
in d. deci. 296. Cur. Sen. in d. cōsi. 6. nu. 3. Barba. in l. 5. in §. satis ac-
ceptio. col. 5. vers. item fallit. ff. de verbo. obligat. Deci. in l. si. num.
27. ff. si certum petat. Pari. in cōsi. cx. numero 13. volum. 1. & num.
69. cum alijs.
- 6 Limita sexto, quādo fideiussor renūciauit supra dicto beneficio,
cum quilibet possit suo fauori renunciare, vt in l. penulti. C. de pa-
ctis. & in l. pactum inter hæredem. ff. eod. titu. Hoc in expresse ter-
minis tenet glo. in verbo. accedat. in d. Auth. de fideiussor. in §. si
quis igitur, colla. 1. & ita expresse tenet Bal. in d. Auth. prefente no-
me. 6. Specu. in titu. de renuntiatione, & in §. j. vers. viso de benefi-
cio. Eandem opin. tenet Hippo. in d. reper. Rub. ff. de fideiuss. num.
1. Barba. in c. peruenit nu. 5. & nu. 6. ver. 3. nisi renunciaasset. de fidei-
iussor. & ibi gl. j. Eandem opin. tenet Corn. in cōsi. 111. nu. 5. vol. 1.
& hanc opin. tenet, vbi dicit ita communiter feruari, Amedeus de
Castello in tract. de syndicatu. nu. 298. Curt. Seni. cōsi. 6. nu. 1. Ae-
ro. Gratus in cōsi. 136. volum. 4. nume. 1. Sthephan. Bertrand. in
cōsi. 244. nu. 2. lib. 2. primæ impressiois Philip. Deci. in l. si. nu.
20. ff. si certum petatur. Et tamen notandum quod sunt aliqui
casus in quibus non obstante prædicta renuntiatione. habet locum
supra dicta regula quos ponit Roder. Xarez in titu. {De los empla-
zamientos.} lib. 2. fori. in §. queritur vltimus nu. 7.
- 7 Limita septimo, non procedere in fideiussore fisci. Ita tenet Bal.
in l. j. C. de conuenien. fisci debito lib. 10. nu. 17. quem sequitur Pe-
trus de Rauē. in Alphabe. suo. in verb. fideiuss. col. 2. Alex. in l. si.
col. 2. vers. accedit, & ibi Iaf. nu. 6. ff. si cert. petat. idem Iaf. in l. dec.
nu. 33. ff. de verb. oblig. & Claud. de Seyfel. nu. 12. & Zafius nu. 13.
Catellia. Cott. in Memora. iuris. in verb. fideiussor. el. 3. In contra-
rium tamen est gl. in l. sentētia. in verb. intercessores C. de fideiuss.
quæ glo. debet intelligi de principe iusto, secus tamen esset in princi-
pe iniusto & tyranno, quia tunc procedit supra dicta limitatio. se-
cundum supra dictos doct. & illam gloss. sequitur Roma. in singu-
635. Francif. Crem. in sing. 47.
- 8 Octauo limita, quādo persona principalis potest se defendere ali-
qua exceptione notoria, vt quia principalis esset clericus. Secunda
Bart. in l. Marcellus ff. de fideiuss. & in l. 3. in §. si is pro quo ff. q.
quisq; iur. Steph. Aufred. in addi. capellæ Tolosane. deci. 197. addi.
Abb. vbi hoc multum commendat, in d. c. peruenit. de fideiussor.
Limita

9. *Limita nono*, quando causa esset determinanda secundum equitatem. Ita tenet Barba. vbi dicit se ita Bononiæ consuluisse, per singulare dictum Bal. in l. si mancipium. ff. de cuius iuris, in apostillus, vbi exceptio executionis est de apicibus iuris, sed vbiunque causa deciditur secundum equitatem, non attenduntur ea quæ sunt de apicibus iuris. l. fideiussor. in §. quædam. ff. manda. & hoc est quod voluit gl. in c. dilecti. de iudi. Barb. in c. peruenit. de fideiussor. nu. 7. ver. quarto fallit. Deci. in l. si. nu. 22. ff. si cer. peta. Stepha. Aufredus in additionibus ad decisiones Capelle Tholosanæ 196. Quæ limitatio in effectum videtur esse quod supra dixi in 3. limita.
10. *Decimo limita*, quodcumque debitor esset naturaliter obligatus, & sic non potest excusari de iure, vt quia si fideiussit p. pupillo, furioso, vel prodigo, naturaliter obligatus, vt in d. l. Marcellus, & ibi Bart. ff. de fideiussor. Ita tenet Guiliel. de Cugno, & ibi Cinus nu. 3. in dicta Authent. præsentate. Montal. in gloss. l. 9. tit. 12. parte 5. Bal. in l. 1. numero. 14. C. de conueni. fisci debito. lib. ro. Barba. in d. cap. peruenit, numero 7. Stepha. in d. decisio. 196. Iason in l. si. numero 11. ff. si certum peta.
11. *Vndecimo limita*, quando bona principalis essent apud fideiussorem. Vt in l. si procuratorem. in §. sed ignorantes. ff. mandati, ita tenet Barba. per illum text. in d. cap. peruenit, numero 6. Stephanus Aufredus, vbi supra.
12. *Duodecimo limita*, quando principalis postquam constitutus est in mora, decessit, etiam non facta excusatione de heredibus debitoris. Secundum Petrum de Bella pertica, & glo. Bal. in l. si plures, numero 24. C. de conditio. infer. secus si principalis non fuit in mora, quia tunc hæredes prius debent interpellari, secundum Bal. ibi, quæ sequitur Stephanus Aufredus in d. decisio. 196. in fine.
13. *Decimotertio limita*, quando pater interuenit pro filio, Vt est tex. singularis. in l. 3. in §. sed vtrum, versiculo proinde. & ibi Bal. ff. de minoribus, & ita per illum text. tenet Barba. in d. c. peruenit, numero 7. & in l. stipulationum, la 2. in §. satis acceptio. col. 5. versiculo item nisi pater fideiussisset. ff. de verb. oblig. Stepha. Aufre. in d. decisio. 196. Nicola. Boertus in decisio. 21. numero 6. & 14. & hæc esse communem opinionem firmat Pyrrhus Engleber mexus, in l. 1. C. de decurionibus, lib. 10.
14. *Decimoquarto limita*, quando fideiussor negat fideiussisse, quia tunc beneficium excusationis perdit. Tex. est notabilis in l. si dubitetur. in §. 1. ff. de fideiussor. & ibi Bal. & Ang. Sali. in d. Auth. præsentate Bal. in Auth. contra qui propriam. C. de non numerata pecu. Hanc opi. tenet Barba. in d. c. peruenit, nu. 7. & in d. §. satis acceptio, col. 4. vers. item est verum. Stepha. Aufred. in d. deci. 195. Iason, vbi allegat alia quam plura iura, in §. item si quis, el. 1. numero 79. Institutio Hierony. Gratus in consi. 64. numero 44. & in consi. 119. numero 11. vol. 2. Fran. Ozerius in §. si plures, numero 12. Instit. de fideiussor. Et vide late supra in regu. 325. & 329.

Decimo

D. Petri Duen.

- 15 Decimoquinto limita, quando omnia bona debitoris sunt publica, nam tunc fideiussor potest conueniri, non facta excussione. Ita tenet Bar. in l. si ego, in prin. in finalibus, verbis. ff. si cer. pet. quem sequitur ibi Iacobinus. nu. 3. vers. 3. fallit. Sed contra hanc limitationem tenet expresse Cuma, in d. l. fin. ff. si cer. pet. per text. in l. si debitori deportato. ff. de fideiuss. scilicet quia prius debet conueniri fiscus, qui semper presumitur idoneus ad soluendum. l. 1. §. si ad fiscum. ff. vt lega. seu fideicom. nomi. caue. & l. 3. §. idem sciendum. ff. si cui plus quam per l. falci. Quam opin. Cuma. sequitur Roma. vbi notabiliter eam declarat ibi. num. 5. vbi dicit se ita consuluisse contra. Bartol. & ita consuluit in consil. 93. numero 4. Eandem opinionio. contra Bartol. tenet Barba. in d. cap. peruenit. numero 7. & eam dicit communiter reprobare. Curtius Iunior in d. l. fina. numero 8. vbi ipse vult defendere Bartol. & contra Bartol. tenet Claudi. de Seyfello, vbi dicit magis veram esse, in d. l. decem. numero. 7. ff. de verbo. oblig. & Deci. in dicta l. finali, numero 15. & ibi Iaf. nu. 11.
- 16 Decimosexto limita vt non procedat, quando debitor constituit se possidere bona sua nomine creditorum, iuxta text. in l. quod meo, in principio. ff. de acqui. poss. vel constituit se precario possidere nomine creditorum, iuxta text. in l. interdum. ff. eod. tit. nam tunc, si ipse debitor bona illa alteri vendiderit, & tradiderit, poterit creditor nulla bonorum discussione facta, tanquam sua possessione priuatus agere contra hunc tertium ad reuocandum illam suam possessionem, nulla facta excussione, per text. in l. si. C. de acqui. poss. in vers. vel quispiam alius. & ibi glo. in verbo. cuiuscunque rei, & in verbo. generetur. Hoc fuit notabile verbum Iacobi Burriani in d. l. si. & ibi Bal. in princ. qui dicit perpetuo menti tenendum. Ang. in lectura Paduana, col. 1. qui dicit obseruari Bononie. idem Iacobus Butri. in l. exirus. & ibi quoque Bal. Ang. Imo. Cuma. Roma. et Alex. ff. de acquirenda posses. & in dicta Authen. hoc si debitor, ad finem, & ibi quoque Florianus, Bar. in l. nomen. C. que res pigno. obliga. poss. Iason in §. item si quis, el primo, numero 77. Insti. de actio. Hanc etiam limitationem posuit Socinus in dicta regu. 154. in 4. limitatione. quam post plures doct. eam tenentes notabiliter declarat, Tiraquel. in tract. de iure constituti, in prima parte, a numero 53. vsque ad numerum 67. Eandem limitationem posuit Decius in l. finali, numero 28. ff. si cer. pet. Alex. in consil. 86. numero 1. & in consil. 88. numero 2. vol. 6.
- 17 Decimosextimo limita quodcumque notiorum est principalem debitorem non esse soluendo, quia tunc potest conueniri fideiussor nulla excussione facta in debitorem principalem. Ita Bar. in d. l. si in si. ff. si cer. pet. sequitur Bal. in l. circa medium. C. de his que in fraudem credito. alie. sunt. & hoc ante Bar. tenuit glo. si in l. decem ff. de verborum oblig. in d. l. fin. in verbo, sed si cum Seio. glo. & ibi Ang. de Perusso expresse in l. nisi hoc actum, ff. de pactis. Hac opinionem

nionem tenet Alexan. in d. l. si ego, & ibi Iason, numero 11. Claud. de Seyfello nume. 4. Curtius Senior in consilio 6. numero 1. Petrus de Rauenna in Alphabeto suo, in verbo, fideiussor. Feli in cap. cum olim, numero 11. versiculo, sicut etiam dicunt, de re iudi. Barba. in d. c. peruenit, numero. 5. & in d. §. satis acceptio. colum. 4. versiculo. & de ista excusione. Hormanotos Detus in repe. l. hoc edito, in §. nuntiatio, numero 130. ff. de noui operis. Iason in d. §. item si quis, el primo, numero 68. Instit. de actio. Cornus in consi. 46. numero 13. libro secundo, & in consi. 151. numero 1. lib. 4. vbi dicitur ita communiter teneri. Hippoly. in repe. rubr. ff. de fideiussor. numero 10. Anto. Capitiu in decisio. 54. Hieronymus Gratus in consilio. 87. numero. 23. vol. 1. & in consi. 63. numero 41. volu. 2. Socius in d. regu. 134. in 5. limita. Quod tamen intelligo verum, quod docunq; super illo facto notorio seruatur sententia. Ita tenet Imo. in d. l. decem, colū. 4. vbi dicit quod si fideiussor conuentus in iudicio dicat principalem non esse excussum, & replicetur quod principalis est notorie imponens, tamen fideiussor grauari non potest nisi super hoc feratur sententia, quem tanquam notabile sequitur Felian. e. euidencia. de accusa. ita etiam tenet Abb. in c. porro, in 1. notabili, de diort. Claudi. de Seyfello in d. l. decem, nu. 5. Pro qua opinione est text. notabiis in c. cum dilectis, in versiculo his igitur in fine, ibi, cum nimirum si crimen notorium existebat, non erat illi indicenda purgatio, sed in eum condemnationis sententia promulganda, de purga. cano. & ibi expresse glo.

Quod tamen intelligendum est, vt licet requiratur sententia, non tamen requiritur quod tunc in scriptis feratur, glo. est notabilis in Auth. vt iudices, sine quoquo suffragio, in §. necessitate, in verbo, ex non scripto, colla. 2. & ita per illam glo. tenet Bal. in l. ptesbyter, in la prima. C. de episco. & clerici. Archidia. in c. quæ Lotharius, numero 2. secūda quæst. j. Dominicus in c. si. de re iudic. lib. 6. & ibi Philip. Fran. numero 6. in c. euidencia, in fine.

16 Decimo octauo limita, quodcumque esset consuetudo in aliquo loco huic nostre regulæ contraria. Ita probat tex. in l. 3. tit. 18. lib. 3. fori per quā l. corrigitur hæc nostra regula, secundū Pala. Ruinos in rep. c. per vestras §. 8. numero 10. & secundū Roder. Xuares in l. 2. tit. (De los emplazamientos,) li. 2. fori in §. queritur vltimus numero. 11. folio 188. Sed d. l. fori, debet intelligi, vt supra dixi, quādo tanque de consuetudine seruatur, & sic vbicumque esset iustata, iuxta tex. in l. prima in ll. Tauri, facit quod notat ipsemet Rodericus Xuares in proemio fori. & sic videtur debere intelligi supra dicta l. fori, Pala. Ruinos, & Rodericus Xuares, vbi supra. Vel secundo modo intelligo dictam l. fori, quodcumque fideiussor & principalis simul essent obligati, quod Hispane dicitur. (de man. com.) & sic fideiussor esset obligatus tanquam principali, pro quo est tex. in l. 6. in ff. tit. 2. par. 3. & quod notat Hippo. in rope. rub. ff. de fideiussor. numero 62, cum alijs.

- 19 Decimonono limita, non habere locum in duobus Reis, nā licet in solidam conueniri non possit unus eorum, nisi hoc sit renuntiatum, in parte tamen possunt. Vt in Authen. hoc ira C. de duobus reis. ita tenet glo. 1. in d. Auth. presente. De iure regio probatur in l. 4. titu. 18. lib. 3. fori, & in l. 1. o. titu. 11. par. 5. & in l. 2. titu. 11. lib. 3. ordi. Circa quam limitationem est notandum, quod si plures rei debendi constituerentur, & vnus ex eis habuit totam utilitatem contractus, scilicet quod ad eum peruenit tota pecunia, alii habentur loco fideiussorum, & gaudent beneficio fideiussorum, & possunt excipere quod ille qui utilitatem totam habuit, prius conueniatur, & sic non habet locum, dicta limitatio. Ita tenet Guliel. de Cognio, in l. sed Iulianus, in §. idem ait si duos, per illum text. cū glo. ff. ad Macedoni. glo. in Authen. de fideiussor. in §. 1. colla. 1. Barr. in l. in duobus, in §. vbi duo rei, numero 15. ff. de duobus reis. Cremenfis in singu. 38. Alexan. in additio. ad Bartol. in l. Marcellus, numero 7. ff. de fideiussor. Florianus in l. nullus, per glo. ibi. ff. de testibus. Roma. in consi. in 4. numero 1. Ioan. de Anania in consi. numero 7. vbi hoc declarat. Pau. Castren. vbi hoc etiam notabiliter declarat, in l. vnde queritur. ff. de pecul. Hippoly. in singu. 2. & in repet. Rubric. ff. de fideiussor. numero 65. & 37. Iason in l. iuliusmodi. ff. de legat. 1. numero 2. colum. 2. Pala. Ruui. vbi dicit se ita multones praticasse, in repe. cap. per vestras in §. notabili. numero 10. ad finem, versiculo, hinc est etiam. Quod est verum secundo supra dictos. doctores dum tamen periculo & sumptibus istius conueniatur, quod non solum in duobus reis, verum etiam in fideiussore & principali locum habet, nam in casibus in quibus fideiussor potest conueniri ante principalem, potest esse fideiussor petere ut suis sumptibus principalis prius conueniatur. Ita tenet Bald. Bartol. in l. cum in plures, in §. vestimenta. ff. loca. & ibi Bald. idem Bartol. in l. vnde queritur, numero 12. ff. commoda. Io. de Plarea in §. legatarius. Insti. de testamen. Additio. Abb. in c. peruenit, de fideiussor. ita tenet Pala. Ruuios, & Hippoly. vbi supra.
- 20 Vigesimo limita, quando fideiussor fideiussit cum iuramento nam tunc non procedit regula. Ita tenet Bal. in cap. ex rescripto, numero 2. versic. item quia iurauerunt. ff. de iureiuran. quem sequitur Bartholomæus Soci. in dicta regu. 134. in limitatione. Hanc opinionem tenet Anchara. in d. cap. ex rescripto, licet de Bal. nullam mentionem faciat, & ibi Abb. per illum text. Alexan. in additio. ad Bartol. in l. Marcellus, numero 7. ff. de fideiussor. idem Alexan. in consi. 29. numero 38. lib. 7. Additio. Abb. in cap. peruenit, de fideiussor. in additione magna, & etiam numero 6. in alia parte additio. ne Bandem opinionem vbi dicit se ita cōsuluisse, tenet Anro. Cor. Bauria in tracta. de virtute iuramenti. in prin. num. 23. Rom. in l. 1. in §. si quis ita, numero 14. ff. de verbo. oblig. Ludou. Gozadnu. in consi. xxxij. nu. 14. Hier. Gratus in consi. xxxvij. nu. 16. vol. 1. Carth. lia, Coira

lia. Cotta in Memor. iuris: in verbo, fideiussor in demeritatibus Hip. in d. Rubr. ff. de fideiuss. nu. 9. Io. Baptista de sancto Blasio in tract. de arbitris. q. lxxix. colom. iij. versic. quinta conclusio. notabiliter eam examinat, & tenet Pala. Ruvios in repeti. c. per vestras. in §. xij. nu. 7. cum aliis. Fundant se per text. in d. c. ex rescripto. vbi mulier fideiussit & non ex presse renuntiavit beneficio Velleiani: sed quia iuravit, visa fuit illi beneficio renuntiasse: ita eodem modo fideiussor virtute iuramenti videtur renuntiasse beneficio excussionis non factæ: secundum Bald. ibi & alios Docto. supra allega. Et hanc dicit communiter omnes Docto. tenere Ioan. Hannibal. in repeti. l. si insulam. num. 161. ff. de verb. oblig. quam etiam tenet Cuiuslibet ex cautione. num. 6. C. de non nume. pecu. & ita fuit decisum in Curia Tholosana, decisione cxxx.

Contrariam tamen opinionem, imo qd si fideiussor non obstante iuramento habeat beneficium excussionis, tenet Bald. sibi met contrarius, in c. cum contingat. nu. 20. vers. ex hoc sequitur qd fideiussor de iure iur. sequitur Barb. licet de eo mentionem non faciat, in consil. xliij. nu. 10. vol. ij. Alexan. sibi met contrarius, & ibi las. nu. 2. Deci. nu. 10. & 18. & Jacobi. de S. Georg. nume. 7. in d. l. fina. ff. si cer. pera. Tho. Gramm. in consil. clxx. nu. 4. in civilibus. Gali. Beneficium in repe. c. Raynuntius. in verbo, testamentum. el. iij. nu. 19. vers. quarto inducitur. Alciat. in d. c. cum contingat. num. 174. Feli. in c. ex rescripto. nu. 19. eod. titu. Couarruias in repe. c. quamuis pactu. in j. par. §. iij. nu. 4. & secundum hanc opinionem fuit decisum in dec. Tholof. cxxxix. Eandem opin. tenet expresse Anto. Franc. in additio. ad Abb. in d. c. perueint. nu. 6. de fideiuss. Fundant se supra dicti Doct. in hoc, quia iuramentum licet validet & corroboret contractum & actum super quo interponitur, non tamen tollit iurandi privilegium vt non conueniatur non excusso principali. de quo in d. Auth. præsentis. quia cum lex concedat fideiussori hoc beneficium, iuramentum debet intelligi secundum naturam huius obligationis: arg. tex. in l. si. C. de non nume. pecu. & in c. ex parte tua. de cleric. non residend. & per alia fundamenta quæ ipsi docto. vbi supra tradunt. Eandem opin. tenet Carol. Molinæ. in additioni. ad consilia Alex. in consil. xxix. nu. 7. libr. vij. Sed nihilo minus prima opin. videtur mihi magis vera, per tex. in d. c. ex rescripto. & per gl. ibi, in verbo, & vxorem. quam tenet expresse Steph. Auredus in additio. ad dec. Capelle Tolosanæ. 139. vbi dicit quod semper vidit seruari hanc opinionem, & qd litera illius decisionis cxxxix. quæ contrarium tenuit, sit corrupta Tiraquel. in repeti. l. si vnquam, in præfatione, nu. 127. & nu. 152. licet pro contraria cite tur a D. Couarru. vbi supra. Pro qua opinio. facit etiam: nam iuramentum quandocunque in aliquo actu interponit, habet vim expressi. ita tenet Bal. in l. j. in ij. q. & ibi Sal. col. vlti. C. commo. per tex. in l. cum pater. in §. filius matrem. ff. de leg. ij. Tiraq. vbi quam plura ad hoc allegat, in ll. connubialib. in gl. v. nu. 148. et sic quæuis requiratur

D. Petri Duen.

requiratur expressa denuntiatio Velleiani per mulierem quando illi renuntiat. l. si. in §. pen. ff. ad Velleia. tamen mulier que fideiussit, obligatur propter iuramentum licet expresse non renuntiauerit beneficio Velleiani: vt in d. c. ex rescripto. & ibi gl. ibi eod. modo videtur in casu nostro fideiussor per iuramentum renuntiasse beneficio excussionis: & sic q. possit conueniri nō excusso principali, licet si expresse renuntiasset: vt supra dixi in vij. limitatione.

- Est tamen notandum q. supra dict. iuramentum hodie non potest per tabelliones in contractibus opponi: alias contractus non valet & tabellio punitur: vt in l. vj. tit. j. lib. iij. ordin. Quæ lex procedit quando contractus alias de per se sine iuramento esset validus: sed tunc bene potest apponi: vt in contractu facto per mulierem, vel per minorem: vt in Anth. sacramenta puberum. C. si aduer. vendi. & regia l. xvj. tit. xj. par. iij. & ita supra dict. l. intelligit Doct. de Segura, vbi notabiliter eam declarat, in repe. l. j. in §. si vir vxor. nu. 13. cum aliis. ff. de acquiren. possessio. Pala. Ruuios in repe. per vestras. §. xij. qui est §. si. nu. 30. de donati. inter vir. & vxorem.
- 21 Vigesimo primo limita, in causa appellationis: nam exceptio excussionis non potest opponi. Ita tenet Alex. in con. lxxxiij. incipienti in causa, in prin. lib. vj. quem sequitur Deci. qui hoc expresse tenet, in d. l. si ego. nu. 29. ff. si cert. petra.
 - 22 Vigesimo secundo limita, quando creditor alias esset debitor fideiussoris, & vellet vti compensatione: quia hoc casu fideiussor nō potest dicere, excutias primo debitorem principalem, sed potest eo gl. per creditorem ad faciendum secum compensationem absq. alia excussione facta contra principalem. Ita singulariter dixit Bal. in l. exceptione. in ver. dicendum est. C. de euctio. quem sequitur Barba. in c. peruenit. de fideiuss. Hippo. in repe. Rub. ff. de fideiuss. nu. 11.
 - 23 Vigesimo tertio limita non habere locum, quod docunq. fideiussor succedit debitori tanquam hæres: quia tunc extincta est obligatio fideiussoria, & tenetur ipse fideiussor vt principalis, & non habet locum beneficium excussionis. Ita probat tex. in l. fideiussores. et ibi Ang. et doc. C. de fideiuss. & ita tenet Hip. in d. rub. nu. 20.

REGVLA CCCXXXVI.

FIDEIUSSOR non potest agere contra principalem debitorem vt cum liberet ante quam soluar. Hanc reg. probat tex. in l. si pro ea. C. manda. & in l. Lucius Titius. ff. eod. tit. & in c. si. de fideiuss. De iure regio probatur in l. viij. nr. xvij. lib. iij. fori: & in l. iij. tit. xij. par. v. Et circa hanc reg. vltra Doct. in supra dictis locis vide Nicol. Bello. in §. si quid autem. nu. 3. Institu. de fideiuss. Hanc regulam cum quatuor limitationibus ponit Socin. in reg. cxlvij.